

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 263.460 van 27 mei 2025
in de zaak A. 240.634/X-18.522**

In zake : de NV V.
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaten Robin Slabbinck en Judith De Wit
 kantoor houdend te 9000 Gent
 Kasteellaan 141
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

 de STAD GENT
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaten Thomas Eyskens en Maartje Jongbloet
 kantoor houdend te 1000 Brussel
 Bischoffsheimlaan 33
 bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 29 november 2023, strekt tot de
nietigverklaring van het besluit van de burgemeester van de stad Gent van
5 oktober 2023 houdende een bevel “tot het uitvoeren van werken op een perceel
gelegen te 9051 Sint-Denijs-Westrem, Sint-Rochusstraat zn”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord
ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord
ingediend.

Eerste auditeur Tom De Waele heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partij heeft een laatste memorie ingediend.
De verwerende partij heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 23 mei 2025.

Staatsraad Stephan De Taeye heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Robin Slabbinck, die verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Maartje Jongbloet, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Tom De Waele heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De verzoekende partij is eigenaar van twee kadastrale percelen (hierna groen omrand) van een terrein, gelegen ten oosten van de kern van Sint-Denijs-Westrem. De andere percelen van dit terrein zijn eigendom van de nv VI. (blauw omrand), P.V. en zijn echtgenote K.V.L. (oranjegeel omrand):

3.3. Een beroep tot nietigverklaring van het gewestelijk afbakenings-RUP, vanwege onder anderen de verzoekende partij, wordt met 's Raads arrest nr. 202.010 van 17 maart 2010 verworpen. Op vordering van de eigenaars van het terrein beslist de rechtbank van eerste aanleg te Brussel met een tussenvonnis van 31 maart 2017 “dat het bewijs is geleverd dat het Vlaams Gewest een fout heeft begaan in de zin van artikel 1382 van het Burgerlijk Wetboek, bestaande uit het doorvoeren van een bestemmingswijziging die de eigenaars heeft opgezaaid met een terrein met een negatieve waarde en waarvoor geen kandidaat-koper kan worden gevonden” (hierna: het vonnis van de Brusselse rechtbank van eerste aanleg van 31 maart 2017). De rechtbank oordeelt “dat de eisers aanspraak kunnen maken op een schadevergoeding die gelijk is aan de gehele waardevermindering van hun gronden”, en stelt een gerechtsdeskundige aan met als opdracht de waarde van de betreffende percelen te ramen.

3.4. Sedert februari 2021 zijn er meldingen met betrekking tot de gezondheid en de staat van het op het terrein aanwezige groen. Meer bepaald zouden bij zware wind en stormweer soms boomtakken afwaaien die terechtkomen op de Sint-Rochusstraat, die aan de zuidzijde van het terrein grenst.

3.5. Op 28 juli 2023 organiseert de stad Gent een plaatsbezoek. Op 7 augustus 2023 wordt hierover een verslag opgesteld (hierna: het verslag van 7 augustus 2023), waarin het volgende wordt gesteld:

“- Het ‘bos’ bestaat hoofdzakelijk uit hoogstammige populieren (type ratelpopulier) welke de kaprijpe leeftijd reeds geruime tijd bereikt hebben. Oordelend op de stamomtrek, de schors en kruin schatten we de leeftijd van deze bomen op +/- 50 à 60 jaar. De kaprijpe leeftijd voor dergelijke bomen ligt rond de 30 jaar. Dit wordt dan ook vaak aanzien als de leeftijd waarop dergelijke bomen – zeker wanneer ze een gevaar kunnen vormen voor de openbare veiligheid – heel vaak worden gekapt teneinde takbreuk, inscheuring of ontworteling te voorkomen.

-Meerdere van de hoogstammige bomen aanwezig in dit bos vertonen reeds aftakelingsverschijnselen: taksterfte (dode takken), takbreuk, of volledig omgewaaide en ontwortelde bomen zijn waarneembaar.

- Sommige bomen welke waarvan takken zijn gebroken of welke zijn omgewaaid, rusten tegen andere bomen aan waardoor er een extra belasting ontstaat op de nog gewortelde bomen.

- Deze hoogstammige bomen zijn in het verleden niet gecontroleerd of gemanipuleerd tijdens hun groeifa[s]sje: zo werden deze bv nooit geknot of werden bepaalde takken verwijderd teneinde bepaalde bomen toe te laten evenwichtig uit te groeien.
- Meerdere bomen hebben een kruinhoogte van meer dan 15 meter. Wanneer dergelijke bomen omwaaien is de kans zeer reëel dat deze terecht zullen komen op de openbare weg of in de tuinen van de aanpalenden met mogelijke kans op schade aan gebouwen, infrastructuur (kabelnetwerk, wegeninfrastructuur,...) maar ook met een mogelijkheid dat passanten kunnen worden verwond.
- meerdere van de bomen bevinden zich heel dicht bij de openbare weg, waardoor de kans op bodemverdichting zeer reëel [is, wat] nefast is voor het wortelgestel van dergelijke bomen. Dit zal bijkomend deze bomen verzwakken.
- takken en kruinen van bomen steken uit over de openbare weg en de rijbaan.
[...].”

Aan de eigenaars van het terrein wordt in het verslag van 7 augustus 2023 het volgende advies geformuleerd:

“Er is geen zeer acuut gevaar voor de openbare veiligheid vastgesteld, maar wel degelijk een ernstig gevaar.
Wij adviseren daarom volgende maatregel op te leggen aan de eigenaren van de in dit rapport gesommeerde percelen:
Voorleggen van een positief keuringsrapport opgemaakt door een gecertificeerd boomexpert welke aangeeft de bomen aanwezig op de percelen onderworpen te hebben aan een controle/taxatie en welke waar nodig aan[geeft] dat de noodzakelijke boomverzorgingswerken werden uitgevoerd (snoeien, verzorgen, vellen, beschermen van de bomen).”

3.6. Met een aangetekend schrijven van 10 augustus 2023 bezorgt de stad Gent het verslag van 7 augustus 2023 aan de eigenaars van het terrein, waaronder de verzoekende partij, met de mededeling dat de burgemeester het voornemen heeft om aan de eigenaars van het terrein bepaalde maatregelen te bevelen, te weten het nazicht van de bomen door een gecertificeerd boomexpert en vervolgens de uitvoering van de noodzakelijke boomverzorgingswerken, alsook het voorleggen van een positief keuringsrapport door de gecertificeerd boomexpert.

3.7. Op 18 augustus 2023 deelt P.V., bestuurder van de verzoekende partij, aan de stad Gent het volgende mee:

“Om niet-limitatieve redenen zijn we het niet eens met de inhoud ervan en zeker niet met uw vraag om een boomexpert aan te stellen om ons perceeltje bos aan een onderzoek te onderwerpen.

De bewering dat ons perceeltje bosgebied gevaren oplevert voor de openbare veiligheid wordt formeel betwist. Particuliere verzuchtingen behoren evenmin tot de openbare veiligheid. *Prima facie* stel ik vast dat u terzake de bewijslast omkeert daar wij zouden moeten bewijzen met een rapport van een boomexpert dat de openbare veiligheid niet in het gedrang is. *Quid* ?

Onzes inziens heeft de Stad geen enkele bevoegdheid m.b.t. het bos dat privaat terrein is en kan de Stad ook niet de verplichting opleggen om een boomexpert aan te stellen m.b.t. het beheer van het bos.

Het gebied valt onder de bevoegdheid van het Vlaams Gewest die het op 16 december 2005 in het GRUP ‘afbakening grootstedelijk gebied Gent’ als ‘recreatief bosgebied’ heeft ingekleurd.

Voorheen was het gebied bouwgrond en heeft het zich als struweel na de bestemmingswijziging op een natuurlijke wijze ontwikkeld tot bos.

Uiteraard zijn er risico’s verbonden aan een bos. Het kan inderdaad niet uitgesloten worden dat er eens een tak afwaait of een boom door een bliksem wordt getroffen. Dit is eigen aan ieder bos zoals er duizenden zijn in Vlaanderen.

Maar deze risico’s zijn het gevolg van de keuze om dit gebied als bos in te kleuren. Als alle risico’s moeten uitgesloten dan moet het bos gerooid worden. Maar een bos zonder bomen kan niet de bedoeling zijn.

Overigens is het devies bij bosbeheer dat de voorkeur moet gegeven worden aan het behoud van bomen met een grote diameter, dat dode bomen best blijven staan, dat de bomen niet gekapt worden en afgevallen takken best blijven liggen voor de biodiversiteit.

Terloops. Ik had indertijd gesprekken met schepen [T.] om het recreatief bosgebied aan te kopen of te onteigenen en om het in te richten als recreatieve site voor de omgeving zoals [het] de bedoeling is van het Gewest maar de Stad wou er niets mee te maken hebben gezien de lopende procedure wegens planschade en het feit dat de Stad liever het statuut van bouwgrond voor deze site had willen behouden.”

3.8. Ingevolge dit schrijven organiseert de stad Gent op 19 september 2023 een nieuw plaatsbezoek.

3.9.1. Op 20 september 2023 wordt van het plaatsbezoek van 19 september 2023 een verslag opgemaakt (hierna: het verslag van 20 september 2023). Daarin worden de bomen aangeduid die volgens de diensten van de stad een veiligheidsgevaar opleveren – de kwestieuze bomen zijn hierna rood omrand:

3.9.2. Voorts wordt in het verslag van 20 september 2023 het volgende met betrekking tot boom 1 en boom 2 gesteld:

“Boom 01 (geheel van 2 bomen):

Het betreft hier twee hoogstammige populieren welke de kaprijpe leeftijd reeds hebben bereikt.

De kaprijpe leeftijd voor dergelijke bomen ligt rond de 30 jaar. Dit wordt dan ook vaak aanzien als de leeftijd waarop dit type bomen -zeker wanneer ze een gevaar kunnen vormen voor de openbare veiligheid- heel vaak worden gekapt teneinde takbreuk, inscheuring of ontworteling te voorkomen.

Eén van deze bomen is ontworteld en omgewaaid en rust met zijn volle gewicht op een tweede hoogstammige populier.

Deze populier met kruinhoogte boven de 15 meter, bevindt zich langsheen de openbare weg, Sint-Rochusstraat en vlakbij gebouwen van hier aanpalende percelen.

Het extra gewicht van de ontwortelde boom kan de andere populier welke deze in zijn geheel dient te ondersteunen zodoende destabiliseren.

Bijkomend stellen we vast dat er reeds meerdere grote takken zijn uitgescheurd en uitgebroken uit de ondersteunende boom.

Het is dan ook aangewezen [de] omgewaaide en ontwortelde boom neer te halen teneinde de extra ballast van de andere populier weg te nemen. Vervolgens dient de populier welke overblijft ofwel eveneens te worden gerooid of anders te worden bijgesnoeid, in zijn grote takken welke bij breuk of inscheuring terecht zouden komen op de openbare weg of aanpalende percelen.

Uitvoeringstermijn: 8 weken

[...]

Boom 02:

Deze boom welke staat langs het Primulapad is gedeeltelijk afgestorven. Ten bewijze hiervan de haast volledige aanwezige taksterfte

en afwezigheid van bladgroei. Een gedeelte van zijn kruin is in het verleden reeds uitgebroken.

De boom en zijn takkengestel hellen over richting het wandelpad. Door de aanwezige afsterving van de boom wordt zijn wortelgestel en doorstroming van sappen verder aangetast en drastisch verminderd. Hierdoor verzwakt een dergelijke boom. Bij omwaaien zal deze dan ook terechtkomen op het wandelpad, met mogelijke gevaar voor voorbijgangers ed.

Wij zijn van oordeel dat dergelijke boom beter wordt gerooid teneinde omwaaien te voorkomen.

Uitvoeringstermijn: 8 weken

3.10. Het verslag van 20 september 2023 wordt met een op 27 september 2023 ter post aangetekend schrijven van 26 september 2023 aan de verzoekende partij – evenals aan de eigenaars van de andere percelen binnen het terrein – overgemaakt. Daarbij wordt het volgende gesteld:

“In navolging van ons voorgaand schrijven en een e-mail van 18 augustus jl. dat werd ontvangen in het kader van het hoorrecht, werd op 19 september jl. een nieuw plaatsbezoek gebracht aan het desbetreffende perceel. De externe dienstverlener en [M.C.], controleur bij de Dienst Toezicht Wonen, Bouwen en Milieu, hebben aan uw eigendom gelegen in de Sint-Rochusstraat (zonder nummer), te 9051 Gent de volgende gebreken vastgesteld die een gevaar vormen voor de openbare veiligheid:

- BOOM 1 (foto zie interventieverslag)

(geheel van 2 bomen):

Het betreft hier twee hoogstammige populieren welke de kaprijpe leeftijd reeds hebben bereikt. De kaprijpe leeftijd voor dergelijke bomen ligt rond de 30 jaar. Dit wordt dan ook vaak aanzien als de leeftijd waarop dit type

bomen – zeker wanneer ze een gevaar kunnen vormen voor de openbare veiligheid – heel vaak worden gekapt teneinde takbreuk, inscheuring of ontworteling te voorkomen.

Eén van deze bomen is ontworteld en omgewaaid en rust met zijn volle gewicht op een tweede hoogstammige populier.

Deze populier met kruinhoogte boven de 15 meter, bevindt zich langsheen de openbare weg, Sint-Rochusstraat en vlakbij gebouwen van hier aanpalende percelen.

Het extra gewicht van de ontwortelde boom kan de andere populier welke deze in zijn geheel dient te ondersteunen zodoende destabiliseren.

Bijkomend stellen we vast dat er reeds meerdere grote takken zijn uitgescheurd en uitgebroken uit de ondersteunende boom.

- BOOM 2 (foto zie interventieverslag)

Deze boom welke staat langsheen het Primulapad is gedeeltelijk afgestorven. Ten bewijze hiervan de haast volledige aanwezige taksterfte en afwezigheid van bladgroei. Een gedeelte van zijn kruin is in het verleden reeds uitgebroken.

De boom en zijn takkengestel hellen over richting het wandelpad. Door de aanwezige afsterving van de boom wordt zijn wortelgestel en doorstroming van sappen verder aangetast en drastisch verminderd. Hierdoor verzwakt een dergelijke boom. Bij omwaaien zal deze dan ook terechtkomen op het wandelpad, met mogelijk gevaar voor voorbijgangers ed.

Er werd bijgevolg een ernstig en daadwerkelijk dreigend gevaar weerhouden voor de openbare veiligheid.

Als bijlage stuur ik u het interventieverslag naar aanleiding van het plaatsbezoek d.d. 20 september 2023 met vermelding van de gebreken.

Om aan deze gevaarsituatie een einde te maken is de burgemeester voornemens u te bevelen, binnen een termijn van 8 weken na besluit, de hiernavolgende werken uit te voeren:

- BOOM 1

De omgewaaide en ontwortelde boom neerhalen teneinde de extra ballast van de andere populier weg te nemen.

Vervolgens dient de populier welke overblijft ofwel eveneens te worden gerooid ofwel te worden bijgesnoeid in zijn grote takken welke bij breuk of inscheuring terecht zouden komen op de openbare weg of aanpalende percelen.

- BOOM 2

De boom rooien teneinde omwaaien te voorkomen.

Indien er voor de uitvoering van deze werken een inname van de openbare weg noodzakelijk is (plaatsen stelling, container, materiaal, veiligheidsperimeter, enz...) dan dient innames@stad.gent vóór de aanvang van de werken hiervan op de hoogte gebracht te worden en dient door hen de precieze locatie van de inname aangeduid te worden. Afwijkingen hierop zijn niet toegestaan.

In het onderwerp dient steeds vermeld te staan dat het gaat om werken in het kader van de openbare veiligheid en/of gezondheid – burgemeestersbevel.

U heeft het recht om ons uw intenties en/of argumenten schriftelijk te bezorgen binnen de 5 kalenderdagen die volgen op de datum van

verzending van deze brief (p.a. Stadhuis, Botermarkt 1 te 9000 Gent of via e-mail toezicht@stad.gent).”

De verzoekende partij reageert niet op dit aangetekend schrijven.

3.11.1. Met het bestreden besluit van 5 oktober 2023 geeft de burgemeester van de stad Gent aan de verzoekende partij het bevel om binnen de 8 weken met betrekking tot boom 1 de volgende veiligheidswerken uit te voeren:

- “• De omgewaaide en ontwortelde boom neerhalen teneinde de extra ballast van de andere populier weg te nemen.
- Vervolgens dient de populier welke overblijft ofwel eveneens te worden gerooid ofwel te worden bijgesnoeid in zijn grote takken welke bij breuk of inscheuring terecht zouden komen op de openbare weg of aanpalende percelen.”

Met betrekking tot boom 2 dienen binnen dezelfde termijn de volgende veiligheidswerken te worden uitgevoerd:

“De boom rooien teneinde omwaaien te voorkomen.”

3.11.2. Het bestreden besluit is als volgt gemotiveerd:

“Gelet op het interventieverslag d.d. 20 september 2023 [...], waarvan kopie als bijlage;

Overwegende dat aan uw eigendom gelegen Sint-Rochusstraat (zonder nummer) te 9051 Sint-Denijs-Westrem, dusdanige gebreken werden vastgesteld die een gevaar vormen voor de openbare veiligheid, met name: Boom 1 (foto zie interventieverslag)

(geheel van 2 bomen)

- Het betreft hier twee hoogstammige populieren welke de kaprijpe leeftijd reeds hebben bereikt; de kaprijpe leeftijd voor dergelijke bomen ligt rond de 30 jaar; dit wordt dan ook vaak aanzien als de leeftijd waarop dit type bomen – zeker wanneer ze een gevaar kunnen vormen voor de openbare veiligheid – heel vaak worden gekapt teneinde takbreuk, inscheuring of ontworteling te voorkomen;

eén van deze bomen is ontworteld en omgewaaid en rust met zijn volle gewicht op een tweede hoogstammige populier;

deze populier met kruinhoogte boven de 15 meter, bevindt zich langsheen de openbare weg, in de Sint-Rochusstraat en vlakbij gebouwen van hier aanpalende percelen; het extra gewicht van de ontwortelde boom kan de

andere populier welke deze in zijn geheel dient te ondersteunen zodoende destabiliseren;

bijkomend stellen we vast dat er reeds meerdere grote takken zijn uitgescheurd en uitgebroken uit de ondersteunende boom;

- Er is gevaar voor het omvallen van de boom en/of afvallen van takken.

Boom 2 (foto zie interventieverslag)

- Deze boom welke staat langsheen het Primulapad is gedeeltelijk afgestorven; ten bewijze hiervan de haast volledige aanwezige taksterfte en afwezigheid van bladgroei; een gedeelte van zijn kruin is in het verleden reeds uitgebroken; de boom en zijn takkengestel hellen over richting het wandelpad; door de aanwezige afsterving van de boom wordt zijn wortelgestel en doorstroming van sappen verder aangetast en drastisch verminderd; hierdoor verzwakt een dergelijke boom; bij omwaaien zal deze dan ook terechtkomen op het wandelpad, met mogelijk gevaar voor voorbijgangers ed.;

- Er is gevaar voor het omvallen van de boom.

Overwegende dat bijgevolg een ernstig en daadwerkelijk dreigend gevaar voor de openbare veiligheid weerhouden wordt;

Overwegende dat het derhalve noodzakelijk was dat maatregelen worden genomen om de openbare veiligheid te vrijwaren:

Overwegende dat de eigenaar, bij ter post aangetekend schrijven van 26 september 2023, in kennis [werd] gesteld van de vastgestelde gebreken en het voornemen van de burgemeester om hem te bevelen de nodige veiligheidswerken uit te voeren; dat hij werd verzocht om eventuele opmerkingen over dit voornemen te bezorgen binnen de 5 kalenderdagen volgend op de datum van verzending van de voormelde brief;

Overwegende dat geen opmerkingen werden ontvangen.”

IV. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Uiteenzetting van het middel

4.1. De verzoekende partij voert in een eerste middel de schending aan van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 ‘betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen’, en van het zorgvuldigheids-, redelijkheids- en rechtszekerheidsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Zij bekritiseert dat met het bestreden besluit geen nazicht van de bomen door een gecertificeerd boomexpert meer wordt geadviseerd, maar dat haar

meteen wordt bevolen om in te grijpen. De verzoekende partij vraagt zich af welke gewijzigde omstandigheden daartoe plots zouden nopen. Voorts betoogt de verzoekende partij dat er zonder nader onderzoek wordt vanuit gegaan dat de kwestieuze bomen zich op privaat domein zouden bevinden, wat volgens haar geenszins vaststaat. Ter plaatse bestaat immers geen duidelijke grens tussen openbaar en privaat domein. Het normale gebruik van het voetpad kan niet worden gehinderd omdat er ter plaatse geen voetpad ligt. Nog wordt in het bestreden bevel abstractie gemaakt van de “pijpenkoppen” die ter plaatse door de stad werden aangelegd, en werd er geen rekening gehouden met het gegeven dat de Merelbeekse Goedkope Woningen eigenaar is van een deel van het bos dat één geheel uitmaakt met de andere percelen. De verzoekende partij noemt de omstandigheid dat zij kosten moet maken onredelijk in het licht van de foutieve bestemming van haar percelen als recreatief bosgebied, zoals dit werd bevestigd in het vonnis van de Brusselse rechtbank van eerste aanleg van 31 maart 2017. Ten slotte stelt de verzoekende partij volledig afhankelijk te zijn van een toestemming van het agentschap voor Natuur en Bos van de Vlaamse overheid om het bestreden bevel te kunnen uitvoeren. De beweerde openbare veiligheid kan niet als drogreden worden gebruikt om bomen te kappen in een bos.

4.2. In haar memorie van wederantwoord stelt de verzoekende partij dat zij de noodzakelijkheid van de genomen maatregel betwist. De verwerende partij wil kennelijk de bewijslast omkeren, ofschoon het niet aan de verzoekende partij staat om aan te tonen dat er geen veiligheidsgevaar bestaat. De vaststellingen van het plaatsbezoek zijn gedaan door personen die geen expertise hebben op het vlak van onderhoud van bomen. Voorts wordt geen bijkomende motivering verstrekt waarom er nu meteen moet worden gekapt en waarom het consulteren van een gecertificeerd boomexpert niet meer nuttig of nodig wordt geacht. Het stilzitten van de verwerende partij spreekt het bestaan van een ernstig gevaar voor de openbare veiligheid eveneens tegen. De verzoekende partij betoogt dat er ter hoogte van het Primulapad geen geasfalteerde weg of goot aanwezig zijn. Het openbaar domein en de openbare weg zijn twee verschillende zaken. De strook waar de bomen staan, behoren tot het openbaar domein, dat de stad Gent nalaat te onderhouden. Het eenzijdig aanduiden van de bomen middels “enkele punten op

een zelfgemaakt plan” is niet bewijskrachtig. De onduidelijkheid over de exacte locatie van de bomen verhindert in ieder geval dat het kwestieuze bevel wordt gegeven. De verzoekende partij wijst in dit verband ook op de door de rechterlijke macht vastgestelde fout bij het herbestemmen van het terrein. De verwerende partij hanteert het voorwendsel van de openbare veiligheid om een bestuursmaatregel te nemen. In wezen is een burgerlijke aangelegenheid aan de orde, waarvoor de burgerlijke rechtbanken en hoven bevoegd zijn, en waarvoor het nieuw burgerlijk wetboek zelfs uitdrukkelijk in de mogelijkheid voorziet om overhangende takken te verwijderen.

4.3. De verzoekende partij doet in haar laatste memorie nog gelden dat het plaatsbezoek van 19 september 2023 niet georganiseerd werd omdat er melding werd gemaakt van een gewijzigde toestand op het terrein. In het verslag van 20 september 2023 wordt nergens aangegeven dat de staat van de geviseerde bomen zou verschillen van de staat van die bomen volgens het verslag van 7 augustus 2023. Het blijkt niet dat de bomen plotseling een “daadwerkelijk dreigend gevaar” vormen voor de openbare veiligheid. Ook blijkt niet waarom het nazicht door een boomexpert niet langer kon volstaan. De verzoekende partij betoogt voorts dat de grens tussen de openbare weg en de aangelande eigendommen ter hoogte van de Sint-Rochusstraat allerminst duidelijk is. Tevens is het vonnis van de rechtbank van eerste aanleg te Brussel van 17 maart 2017 uitermate relevant. De verzoekende partij “zou met de uitvoering van het bestreden besluit immers worden gedwongen om nog bijkomende kosten te maken voor een terrein dat de stad Gent – en bij uitbreiding de overheid – niet wil verwe[r]ven om de recreatieve bosfunctie ter plaatse te realiseren waardoor [de] verzoekende partij op vandaag reeds wordt opgezadeld met een disproportionele last”. Ten slotte betoogt de verzoekende partij dat de Merelbeekse Goedkope Woningen eveneens eigenaar is van het bos ter hoogte van de Primulastraat, het Primulapad en de Amaryllislaan, en dat “de eigendomstitel van boom 2 allerminst met zekerheid op het zicht kan worden bepaald”.

Beoordeling

5.1. Uit de gegevens van het dossier blijkt dat er zich al enige tijd problemen in verband met de staat van het groen op het kwestieuze terrein voordoen.

De stad Gent organiseert daarom op 28 juli 2023 een plaatsbezoek op het terrein, waarover het verslag van 7 augustus 2023 wordt opgesteld. Daarin wordt de verzoekende partij geadviseerd om het aanwezige groen te laten controleren door een gecertificeerd boomexpert en aan de hand van diens bevindingen vervolgens de nodige verzorgings- en onderhoudswerken uit te voeren, dewelke een positief keuringsrapport van die expert moeten krijgen. Het verslag werd overgemaakt aan de verzoekende partij en aan de andere eigenaars, met de mededeling dat de burgemeester het voornemen heeft om in lijn met het voormelde advies een bevel uit te vaardigen. Nadat (de bestuurder van) de verzoekende partij op 18 augustus 2023 heeft meegedeeld het niet eens te zijn met de bevindingen van de verwerende partij – die volgens haar een loutere “bewering” zouden betreffen – gaat de verwerende partij op 19 september 2023 opnieuw ter plaatse. Het over dit plaatsbezoek opgemaakte verslag van 20 september 2023 vermeldt dat de bomen 1 en 2 op het terrein van de verzoekende partij een veiligheidsgevaar inhouden. Nadat ook dit verslag aan de verzoekende partij met een op 27 september 2023 ter post aangetekend schrijven werd overgemaakt, volgt vanwege de verzoekende partij geen enkele reactie meer.

Bij gebrek aan enige reactie op het aan de verzoekende partij betekende verslag van 20 september 2023, wordt op 5 oktober 2023 het bestreden bevel uitgevaardigd, en wordt aan de verzoekende partij opgedragen om de bomen 1 en 2 binnen een termijn van acht weken neer te halen, dan wel te rooien of bij te snoeien (zie randnummer 3.11.1).

5.2. Anders dan de verzoekende partij het ziet, is het voormelde optreden van de verwerende partij, mede gelet op wat volgt, niet onzorgvuldig, onredelijk, of heeft het geen “rechtsonzekerheid” tot gevolg.

5.3. De bewering van de verzoekende partij dat zij het met een aangetekende brief verzonden verslag van 20 september 2023 niet zou hebben ontvangen, overtuigt niet. Het dossier bevat een bewijs van aangetekende zending, gericht aan de verzoekende partij. Het verslag van 20 september 2023 werd ten andere tot tweemaal toe aan de verzoekende partij (de tweede keer met betrekking tot boom 3 op haar terrein), alsook aan de eigenaars van de overige percelen van het terrein – de nv VI., en P.V. en zijn echtgenote K.V.L. – met aangetekende zendingen toegestuurd. Niet alleen heeft de verzoekende partij het verslag van 20 september 2023 tweemaal aangetekend toegestuurd gekregen, zij heeft ook een nauwe band met zowel eigenaar P.V., die haar bestuurder is, als met eigenaar nv VI., die eveneens P.V. als bestuurder heeft. Het komt de Raad van State hoogst onwaarschijnlijk voor dat de verzoekende partij in die omstandigheden geen kennis van het verslag van 20 september 2023 zou hebben gehad.

5.4. Dat de bestreden beslissing geen nazicht van de bomen 1 en 2 door een gecertificeerd boomexpert meer adviseert, maar meteen beveelt deze bomen neer te halen, dan wel te rooien of bij te snoeien, is te verklaren door de bevindingen van het tweede plaatsbezoek op 19 september 2023. Na een afwijzing van de verzoekende partij van de bevindingen in het verslag van 7 augustus 2023, hebben de diensten van de stad Gent ter plaatse nader onderzocht waar op het terrein er precies sprake is van bomen die een probleem voor de openbare veiligheid inhouden. Anders dan de verzoekende partij meent, zijn de vaststellingen die naar aanleiding van de onderscheiden plaatsbezoeken zijn gedaan, niet identiek. Zo wordt er in het verslag van 20 september 2023 voor het eerst melding van gemaakt dat “meerdere grote takken zijn uitgescheurd en uitgebroken uit de ondersteunende boom” van boom 1, en wordt er met betrekking tot boom 2 op gewezen dat deze gedeeltelijk afgestorven is. Op basis van de bijkomende vaststellingen in het verslag van 20 september 2023, en bij afwezigheid van enige reactie van de verzoekende partij daarop, heeft de verwerende partij op goede gronden kunnen oordelen dat een bevel tot onmiddellijk ingrijpen zich opdrong, teneinde de openbare veiligheid te waarborgen. Het betoog van de verzoekende partij dat niet blijkt waarom het

nazicht van een boomexpert niet langer zou volstaan, is niet ernstig, nu zij na kennisname van het verslag van 7 augustus 2023 bij monde van haar bestuurder P.V. aan de stad Gent heeft laten weten het “zeker niet” eens te zijn met de vraag van de stad om een boomexpert aan te stellen.

5.5. De kritiek van de verzoekende partij dat “er zonder nader onderzoek [wordt] vanuit gegaan dat de bomen in kwestie zich op privaat domein zouden bevinden”, wat volgens haar geenszins vaststaat, kan geen bijval vinden, temeer nu de bestuurder van de verzoekende partij in zijn reactie op de vaststellingen van het eerste plaatsbezoek heeft bevestigd dat “het bos [...] privaat terrein is”, en de verzoekende partij op het verslag van 20 september 2023, waarin de bomen 1 en 2 op het perceel van de verzoekende partij worden aangeduid, niet meer heeft gereageerd.

5.6. De verzoekende partij heeft het in haar verzoekschrift nog over zogenaamde “pijpenkoppen” die ter plaatse door de stad zouden zijn aangelegd en over het gegeven dat de Merelbeekse Goedkope Woningen eigenaar zou zijn “van een deel van het bos dat één geheel uitmaakt met de andere percelen”, maar toont niet aan dat deze elementen van aard zouden zijn om het bestreden besluit te vitiëren.

5.7. Het standpunt van de verzoekende partij dat de bestreden beslissing onredelijk is in het licht van het foutieve karakter van de bestemming van haar eigendom als recreatief bosgebied, wordt evenmin bijgevallen. De verzoekende partij mag dan mistevreden zijn over de recreatieve bosfunctie die het Vlaamse Gewest middels het gewestelijk afbakenings-RUP aan haar percelen heeft gegeven, het kan de burgemeester van de stad Gent niet beletten om op grond van artikel 133 en 135, § 2, van de nieuwe gemeentewet op te treden in geval de openbare veiligheid wordt bedreigd.

5.8. Verzoeksters betoog dat de uitvoering van de met het oog op de openbare veiligheid genomen bestreden maatregelen “volledig afhankelijk” is van een toestemming of machtiging van het agentschap voor Natuur en Bos van de

Vlaamse overheid, wordt door de verwerende partij op goede gronden tegengesproken. Het betoog is niet van aard om tot de onwettigheid van de bestreden beslissing te doen besluiten.

5.9. In haar memorie van wederantwoord haalt de verzoekende partij nog een aantal argumenten aan die zij in haar verzoekschrift had kunnen aanvoeren. Het middel is in zoverre laattijdig en derhalve onontvankelijk. Dit is het geval voor haar betoog dat de vaststellingen tijdens het plaatsbezoek zouden zijn gebeurd door personen die “geen [...] expertise hebben op het vlak van onderhoud van bomen”, dat “het stilzitten van verwerende partij” het bestaan van enig ernstig gevaar voor de openbare veiligheid zou tegenspreken, en dat het eenzijdig aanduiden van de bomen op een zelfgemaakt plan niet bewijskrachtig is.

5.10. Waar de verzoekende partij nog voorhoudt dat in wezen “een burgerlijke aangelegenheid” aan de orde is, waarvoor de burgerlijke rechtbanken en hoven bevoegd zijn en waarvoor “het nieuw burgerlijk wetboek zelfs uitdrukkelijk in de mogelijkheid [voorziet] om overhangende takken te verwijderen”, weze opgemerkt dat een en ander geen afbreuk doet aan de bevoegdheid van de burgemeester om op grond van de artikelen 133 en 135, § 2, van de nieuwe gemeentewet op te treden wanneer de openbare veiligheid wordt bedreigd.

5.11. Het middel wordt verworpen

B. Tweede middel

Uiteenzetting van het middel

6.1. De verzoekende partij voert in een tweede middel de schending aan van de hoorplicht en het zorgvuldigheidsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

De verzoekende partij zet uiteen dat zij, volgend op de mededeling van het verslag van 7 augustus 2023, schriftelijk op de bevindingen van het eerste plaatsbezoek heeft gereageerd. Zij bekritiseert dat de verwerende partij op geen enkele manier rekening heeft gehouden met deze schriftelijke reactie. De verzoekende partij is van oordeel dat zij had moeten uitgenodigd worden voor de plaatsbezoeken. Het verslag van 20 september 2023 heeft zij pas samen met het bestreden bevel ontvangen.

6.2. In haar memorie van wederantwoord stelt de verzoekende partij dat niet op een ernstige en zorgvuldige wijze met haar opmerkingen rekening is gehouden. Voorts houdt haar afwezigheid bij de plaatsbezoeken wel degelijk een schending in van de hoorplicht en van de verplichting om beslissingen zorgvuldig voor te bereiden.

6.3. De verzoekende partij doet in haar laatste memorie nog gelden dat een zorgvuldig handelende overheid haar bestuurder P.V. had uitgenodigd voor het plaatsbezoek, zodat zijn opmerkingen in het verslag konden worden verwerkt. Het is niet mogelijk om haar opmerkingen binnen vijf dagen na verzending van de brief schriftelijk over te maken. Deze termijn is niet redelijk, temeer nu de verwerende partij anderhalf jaar later nog niet heeft ingegrepen. De verzoekende partij volhardt dat zij de aangetekende brief met het verslag van 20 september 2023 niet heeft ontvangen. Zij stelt dat het ontvangstbewijs ontbreekt, en dat op grond van het in het administratief dossier opgenomen verzendingsbewijs (stuk 10) niet kan worden nagegaan op welke brief dit verzendbewijs betrekking heeft, en of zij de aangetekende brief daadwerkelijk heeft ontvangen.

Beoordeling

7.1. Het hoorrecht houdt in beginsel niet in dat de verzoekende partij mondeling moet worden gehoord. Het volstaat dat zij in de gelegenheid wordt gesteld om haar standpunt kenbaar te maken ten overstaan van de overheid die de beslissingsbevoegdheid heeft.

7.2. Gezien het gestelde onder randnummer 5.3 dient aangenomen te worden dat de verzoekende partij heeft nagelaten om op de bevindingen van het verslag van 20 september 2023 te reageren. Zij kan zich in die omstandigheden niet op een schending van het hoorrecht beroepen.

7.3. De ingeroepen rechtsbeginselen verplichtten de verwerende partij er niet toe om de verzoekende partij op de plaatsbezoeken van 28 juli 2023 en 19 september 2023 uit te nodigen. Het volstaat dat zij in de gelegenheid werd gesteld om daarover haar bevindingen kenbaar te maken.

7.4. De kritiek in de laatste memorie van de verzoekende partij met betrekking tot de onredelijkheid van de antwoordtermijn van vijf dagen kon reeds in het verzoekschrift worden aangevoerd. In zoverre is het middel laattijdig en daarom onontvankelijk. Verzoeksters kritiek kan bovendien evenmin ten gronde overtuigen.

7.5. Gelet op wat voorafgaat, toont de verzoekende partij geen schending van de aangevoerde rechtsregels aan.

7.6. Het middel wordt verworpen.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op een rolrecht van 200 euro, een bijdrage van 24 euro en een rechtsplegingsvergoeding van 770 euro, die verschuldigd is aan de verwerende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, op zevenentwintig mei tweeduizend vijftientig, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Jan Clement,	kamervoorzitter,
Stephan De Taeye,	staatsraad,
David D’Hooghe,	staatsraad,
bijgestaan door	
Silvan De Clercq,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Silvan De Clercq

Jan Clement